

Poctivá stavba

sobota 17. října 2026

VYDÁNÍ Č. 51

6 POLOŽEK DNE

2 VYNÁLEZY

2 ČLÁNKY Z PORADEN

PÍŠE OTAKAR HOBZA

Položky dne

MATERIÁLY CH

01

Bakterie Sporosarcina pasteurii sráží v písku uhličitán vápenatý a vzniklý biocement tvrdne při pokojové teplotě, zatímco výroba cementu potřebuje přes 1 000 °C

POCTIVÁ STAVBA · ZÁZN. 2026/0443 · OVĚŘENO 17. 10.

Karen Antorveza Paez z katedry architektury curyšské vysoké školy ETH pracuje s bakterií *Sporosarcina pasteurii*, která produkuje enzym rozkládající močovinu a tím sráží uhličitán vápenatý; ten propojí zrna písku a vznikne biocement, který tvrdne při pokojové teplotě, zatímco výroba cementu potřebuje přes 1 000 °C. V jedné z metod se tiskne biotink z alginátu, xanthanu, písku a živých bakterií a vytištěný objekt se pak 2 až 5 dní ponořuje do lázně z močoviny a chloridu vápenatého, která se každý den vyměňuje. Druhá metoda nanáší směs robotickým stříkáním a v roce 2025 běžela nepřetržitě šest měsíců na architektonickém bienále v Benátkách, u vnitřní struktury a mechanických vlastností ale podle článku chybí výzkum. Materiál je zatím blíže maltě než konstrukčnímu betonu, vedlejším produktem reakce je amonium, které je při nevhodném nakládání škodlivé pro životní prostředí, a probíhá třetí studie zaměřená na celkový dopad na životní prostředí a na nakládání s amoniakem, zatímco pevnost v tlaku, úsporu oxidu uhličitého proti cementu, životnost, náklady ani termín použití na stavbě článek neuvádí.

zdroj: **Parametric Architecture** (<https://parametric-architecture.com/bacteria-masons-biocement-eth-zurich/>)

3× ČESKO · 3× ZAHRANIČÍ

CENY CZ

02

Advokátní kancelář vyzývá spotřebitele k úhradě letitých dluhů u dodavatelů energií bez licence, promlčecí lhůta je tříletá a soud k promlčení přihlédne jen na námitku dlužníka

POCTIVÁ STAVBA · ZÁZN. 2026/0444 · OVĚŘENO 17. 10.

Energetický regulační úřad podle sdělení ze 17. října 2026 eviduje, že se na něj v posledních dnech obrátilo několik spotřebitelů s touž stížností: advokátní kancelář je předžalobní výzvou vyzývá k zaplacení letitého dluhu u dodavatele, který na trhu už několik let nepůsobí, a ve vzoru výzvy stojí místo částky zástupný údaj. Úřad dosud narazil na údajně neuhrazené částky u společností Lidová energie a ELGAS Energy, oběma byla zrušena licence na obchod s elektřinou i plynem a u obou úřad zaznamenal velké množství stížností. Úřad doporučuje domnělý starší dluh automaticky neplatit, požadovat doložení toho, z čeho dluh vznikl, kdy byl splatný a jak pohledávka přešla na současného věřitele, a u starších pohledávek zvážit promlčení: promlčecí lhůta je tříletá a běží ode dne splatnosti, promlčením dluh nezaniká a věřitel ho může dál vymáhat, soud k promlčení přihlédne jen tehdy, když ho dlužník namítne, a úřad radí námitku uplatnit už v komunikaci s právním zástupcem. Sám úřad nemůže rozhodnout, zda pohledávka existuje ani jak je vysoká, to přísluší jen soudu, zatímco počet stížností, konkrétní částky, období vzniku dluhů, jméno advokátní kanceláře ani jméno současného věřitele sdělení neuvádí.

zdroj: **TZB-info** (<https://www.tzb-info.cz/ceny-paliv-a-energi/30470-spotrebitele-celi-vyzvam-k-uhrade-udajnych-starsich-dluhu-za-elektrinu-a-plyn>)

ARCHITEKTURA UK

03

Stirlingovu cenu dostal soubor bydlení se 157 byty v pěti volně stojících blocích, které sdílejí půdorys, ale jsou jednotlivě natočené a odstupňované

POCTIVÁ STAVBA · ZÁZN. 2026/0445 · OVĚŘENO 17. 10.

Stirlingovu cenu Královského institutu britských architektů za rok 2026 dostal soubor bydlení Lion Green Road v Coulsdonu na jihu Londýna, který pro Croydon Council navrhla kancelář Mary Duggan Architects a jehož realizaci zajistila kancelář RUFF Architects; zadavatel stavbu pořídil přes dnes už nepůsobící developerskou společnost Brick by Brick. Soubor má 157 bytů v pěti volně stojících blocích, každý blok má třináct stran, bloky sdílejí půdorys, ale jsou jednotlivě natočené a odstupňované a každý byt má dvojí orientaci. Pozemek klesá od zadní části k přední o 8 metrů, na místě zůstaly vzrostlé stromy i háj hyacintovců, fasády jsou cihelné a balkony mají vlnité kovové zábradlí. Mezinárodní cenu institutu za rok 2026 získala továrna Green Field Factory v textilní oblasti kolem Rangpuru na severu Bangladéše od kanceláře Nakshabid Architects, zatímco konstrukční systém obou staveb, náklady, termíny výstavby, podlahové plochy ani složení poroty článek neuvádí.

zdroj: **Parametric Architecture** (<https://parametric-architecture.com/riba-stirling-international-2026/>)

KONSTRUKCE US

04

Na mostě George Washington Bridge se vyměnilo všech 592 závěsných lan za 452 milionů dolarů, je to osmý z jedenácti projektů programu za 2 miliardy dolarů

POCTIVÁ STAVBA · ZÁZN. 2026/0446 · OVĚŘENO 17. 10.

Na visutém mostě George Washington Bridge mezi New Yorkem a New Jersey skončila zakázka za 452 milionů dolarů, ve které stavební firma Skanska vyměnila všech 592 závěsných lan mostu a přestavěla pěší trasu dlouhou 1,5 míle; jižní chodník je po přestavbě znovu otevřený. Je to osmý dokončený z jedenácti projektů programu Restoring the George, který zadává přístavní správa New Yorku a New Jersey, běží od roku 2013 a má stát celkem 2 miliardy dolarů. Dva další projekty programu běží dál a poslední část je zatím ve fázi plánu. Firma zůstane na stavbě ještě několik měsíců kvůli odstranění provizorních vedení a dodatečným elektroinstalacím, zatímco termín dokončení celého programu, stav zbývajících projektů, stáří vyměněných lan ani důvod jejich výměny zpráva neuvádí.

zdroj: **Construction Dive** (<https://www.constructiondive.com/news/nyc-george-washington-bridge-rehab-completes-8th-11-projects/833265/>)

PRÁVO CZ

05

Evropská rada vyzvala Komisi, aby znovu posoudila nastavení a ochranné mechanismy ETS2, výzva k odkladu nejméně do roku 2030 se do závěrů summitu nedostala

POCTIVÁ STAVBA · ZÁZN. 2026/0447 · OVĚŘENO 17. 10.

Evropská rada přijala na říjnovém summitu závěry, které vyzývají Evropskou komisi, aby znovu posoudila dopady systému obchodování s emisními povolenkami ETS2, zejména jeho nastavení a ochranné mechanismy, konkrétní termín ale závěry nestanovují. Samostatný bod závěrů vyzývá spolunormotvůrce, aby urychlili legislativní proces k rezervě tržní stability, která má zmírnit nadměrné kolísání cen povolenek, a závěry zdůrazňují potřebu omezit kolísání cen povolenek v rámci přezkumu systému a zmírnit jejich dopad na ceny elektřiny. Výzva k odkladu zavedení ETS2 nejméně do roku 2030, o které se původně uvažovalo, se do závěrů nedostala, protože se proti ní postavilo Německo a další státy; prosazovaly ji Česko, Slovensko, Polsko a Maďarsko s podporou Itálie a Řecka. Komise se podle červnové dohody zavázala posoudit do října 2027 uplatňování ETS2 na budovy, silniční dopravu a další sektory a přiměřenost ochrany zranitelných domácností, zatímco cenový strop povolenek, dopad na konkrétní paliva, datum přezkumu ani odhad nákladů pro domácnosti zpráva ze 16. října 2026 neuvádí.

zdroj: **TZB-info** (<https://energetika.tzb-info.cz/135185-cesko-a-dalsi-staty-prosadily-do-zaveru-summitu-nove-pozadavky-na-ets>)

ARCHITEKTURA CZ

06

Do České ceny za architekturu přišlo 301 přihlášek, mezinárodní porota vybrala 25 nominovaných a hlasování veřejnosti běží do 31. října 2026

POCTIVÁ STAVBA · ZÁZN. 2026/0448 · OVĚŘENO 17. 10.

Do 11. ročníku České ceny za architekturu, kterou pořádá Česká komora architektů, bylo přihlášeno 301 děl a mezinárodní porota z nich vybrala 25 nominovaných. Hlasování v Ceně veřejnosti běží do 31. října 2026. Vítěze Cen veřejnosti, finalisty a držitele hlavní ceny vyhlásí komora 12. listopadu 2026 na galavečeru ve Foru Karlín v Praze. Od 17. října 2026 vysílá Česká televize na programu ČT art každý den ve 20.13 medailonek jedné nominované stavby s komentářem autora, zatímco jména

porotců, seznam nominovaných staveb, pravidla hlasování, počet dosud odevzdaných hlasů ani kritéria výběru zdroj neuvádí.

Z poraden

PORADNA DOZOR-BRNO.CZ

07

Hodinovka, paušál, nebo procento z ceny: jak se platí dozor

Technický dozor se účtuje třemi způsoby a každý sedí na jinou stavbu. Procento z ceny díla je nejběžnější u novostaveb, u malé stavby je sazba vyšší a u velké nižší, protože náklady dozoru nerostou úměrně ceně díla, a u stavby svépomocí je cena vyšší kvůli častější přítomnosti na stavbě. Hodinová sazba se hodí na jednorázové úkony jako kontrola výztuže před betonáží nebo přejímka bytu, u dlouhé stavby bez sjednaného stropu je ale nejdražší model ze všech. Měsíční paušál vychází proti hodinovce levněji, ale každý měsíc zpoždění znamená další platbu, zatímco u procenta z ceny díla cena zůstává stejná.

dozor-brno.cz (<https://dozor-brno.cz/poradna-hodinovka-pausal-nebo-procento.html>)

Ing. Otakar Hobza 2026-08-21

Vynálezy

VYNÁLEZY US

09

Modul domu spojuje dva koncové rámy průvlakem a k pevné podlaze připojuje závěsem sklopnou podlahu

POCTIVÁ STAVBA · ZÁZN. 2026/0441 ·
OVĚŘENO ČÁSTEČNĚ 17. 10.

Abstrakt nepojmenovává, co dosavadním řešením chybí. Uvádí jen vlastnosti, které si od sestavy slibuje: vysoké využití prostoru, velkou pružnost a jednoduchou montáž. Mezi těmito vlastnostmi jmenuje i vysoké náklady na dopravu, což si s ostatními uváděnými výhodami odporuje a abstrakt to nevysvětluje.

Celková sestava modulárního domu se skládá z rámu modulu a pohyblivé podlahy. Rám modulu nese nejméně dva koncové rámy, průvlak uložený mezi nimi a pevnou podlahou dole. Pohyblivá podlaha je s pevnou podlahou spojená závěsem, takže se po ní dá překlopit. Příhláška vedle samotné sestavy popisuje i postup smontování modulárního domu a postup jeho instalace na místě.

zdroj: ASB portál (<https://www.asb-portál.cz/aktualne/hlasujte-v-cene-verejnosti-ceske-ceny-za-architekturu-2026>)

2 ČLÁNKY Z NAŠICH PORADEN

INSPEKCE INSPEKCEPREDKOUPI.CZ

08

Vyjednávací argumentář: jak se jedná o vadách a slevě

Inspekční zpráva popisuje stav, argumentář k ní je druhý dokument jen pro kupujícího a říká, které nálezy jsou v jednání silné a v jakém pořadí je uplatnit. Nejčastější chyba je poslat protistraně soupis dvanácti vad jako jeden seznam s jednou částkou, protože protistrana vybere nejslabší položku, vyvrátí ji a tím znevěrohodní celý soubor. Silný nárok je vada provedení, kterou nepředepisuje žádný projekt ani norma, třeba dlažba terasy položená na odřezcích místo systémových podložek. Podmíněný nárok rozhodne jeden doklad nebo jedno měření, takže hlučná vzduchotechnika je bez akreditovaného měření jen dojem, zatímco slabý bod patří do jednání pouze jako kontext.

inspekcepredkoupi.cz

(<https://inspekcepredkoupi.cz/poradna-vyjednavaci-argumentar.html>)

Ing. Otakar Hobza 2026-08-26

2 ZÁZNAMY Z PATENTOVÝCH REJSTŘÍKŮ

Příhlašovatelem je čínská BROAD HOLON CO., LTD. Dokument je americká patentová přihláška zveřejněná 20. srpna 2026 a rodina dokumentu zatím žádnou další zemi neuvádí. Abstrakt neuvádí žádnou číselnou hodnotu: chybí v něm rozměry modulu, hmotnost, únosnost obou podlah, přepravní rozměr po složení, doba smontování i jakákoli zkouška. Uvedené třídy E04B a E04G patří konstrukcím budov a pomocnému zařízení pro stavění.

zdroj: US 20260243082 A1 na Espacenet
(<https://worldwide.espacenet.com/patent/search?q=pn%3DUS20260243082A1>)

u nás: patent a užitný vzor zveřejněná přihláška
BROAD HOLON CO., LTD.

Rozbočovací spojky s několika zásuvnými otvory spojují tyče skládacího rámu a kloubové dvojice tyčí vymezují po rozevření prostor přístřešku

POCTIVÁ STAVBA · ZÁZN. 2026/0442 ·
OVĚŘENO ČÁSTEČNĚ 17. 10.

Abstrakt popisuje rychle rozložitelný přístřešek se skládacím rámem. Co dosavadním řešením chybí, nepojmenovává.

Rám tvoří tyče spojené rozbočovacími spojkami do kostry, která se pohybuje mezi složenou přepravní polohou a rozloženou polohou. Část tyčí je uspořádána do kloubových dvojic spojených v mezilehlém místě a tyto dvojice se pohybují z přibližně rovnoběžné polohy do rozbíhavé, která vymezuje prostor přístřešku. Nejméně jedna rozbočovací spojka nese několik zásuvných otvorů a objímku, a může nést i vyosený otvor

nebo výstupky pro připojení příslušenství. Rám podle abstraktu unese odnímatelné markýzy a umožní spojit více přístřešků v různých směrech.

Přihlašovatelem je americká DLX ENTERPRISES, LLC. Dokument je mezinárodní přihláška podaná podle Smlouvy o patentové spolupráci, zveřejněná 20. srpna 2026, rodina dokumentu zatím žádnou další zemi neuvádí a stav zůstává nerozhodnutý. Abstrakt neuvádí žádnou číselnou hodnotu: chybí v něm počet tyčí, rozměry složené i rozložené kostry, hmotnost, materiál tyčí i plachty, odolnost proti větru a sněhu, doba rozložení i jakákoli zkouška. Jediná uvedená třída E04H patří budovám a stavbám pro zvláštní účely.

zdroj: **WO 2026173982 A2 na Espacenet**
(<https://worldwide.espacenet.com/patent/search?q=pn%3DW02026173982A2>)

u nás: **patent a užitný vzor** zveřejněná přihláška
DLX ENTERPRISES, LLC